

TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM KỸ THUẬT TP. HỒ CHÍ MINH
HCMC University of Technology and Education

CHƯƠNG 2

KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC THỰC NGHIỆM

GV: GVC.TS Nguyễn Thị Như Thúy

Email: ntnthuy@hcmute.edu.vn

Điện thoại: 0904932816

Cố vấn chuyên môn

*PGS.TS Nguyễn Thị Hồng Xoan
(Trưởng Khoa XHH, trường Đại học KHXXH&NV,
ĐH Quốc gia TP HCM)*

CHƯƠNG 2 : KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC THỰC NGHIỆM

MỤC TIÊU CHƯƠNG 2

Trình bày và phân tích được khái niệm, đối tượng, chức năng của xã hội học.

Có kiến thức về cách thức và các bước trong một cuộc nghiên cứu xã hội học thực nghiệm

Ứng dụng các khái niệm, chức năng và phương pháp xã hội học phân tích và giải quyết các vấn đề khoa học, kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, sự kiện, hiện tượng từ thực tiễn đời sống xã hội.

**CHƯƠNG 2 : KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG,
PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC THỰC NGHIỆM**

CHƯƠNG 2

**KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG,
PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC THỰC NGHIỆM**

BÀI 1

KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

BÀI 2

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC THỰC NGHIỆM

CHƯƠNG 2 : KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG, PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU XÃ HỘI HỌC THỰC NGHIỆM

BÀI 1

KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

MỤC TIÊU BÀI HỌC

- ❖ Trình bày và phân tích được khái niệm, đối tượng, chức năng của xã hội học.
- ❖ Ứng dụng các khái niệm, chức năng của xã hội học để phân tích và giải quyết các vấn đề của khoa học, kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, sự kiện, hiện tượng từ thực tiễn đời sống xã hội với tư cách là những đối tượng nghiên cứu cụ thể, điển hình.

NỘI DUNG BÀI HỌC

- ❖ Khái niệm xã hội học
- ❖ Đối tượng nghiên cứu xã hội học
- ❖ Chức năng xã hội học

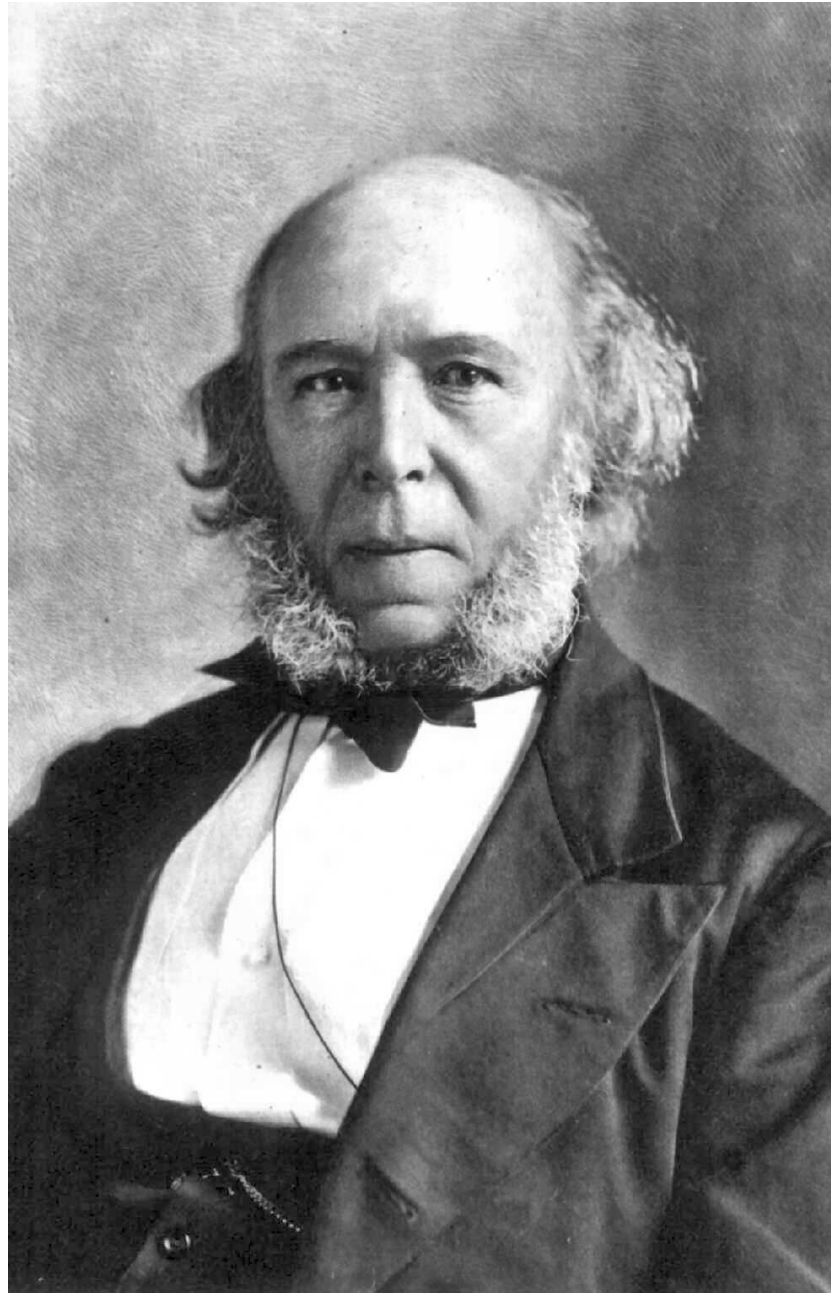

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

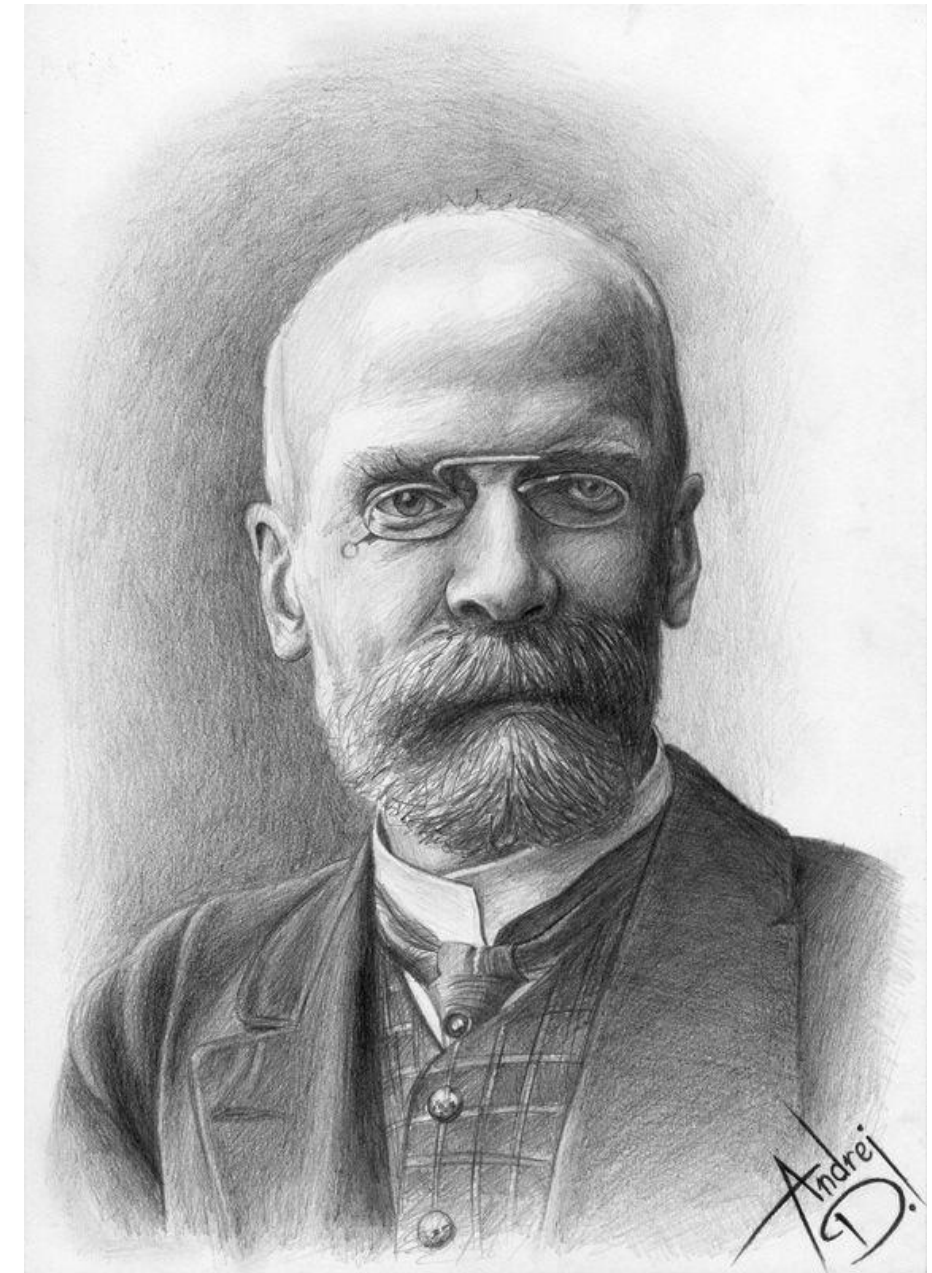
KHÁI NIỆM XÃ HỘI HỌC

Auguste Comte

Herbert Spencer

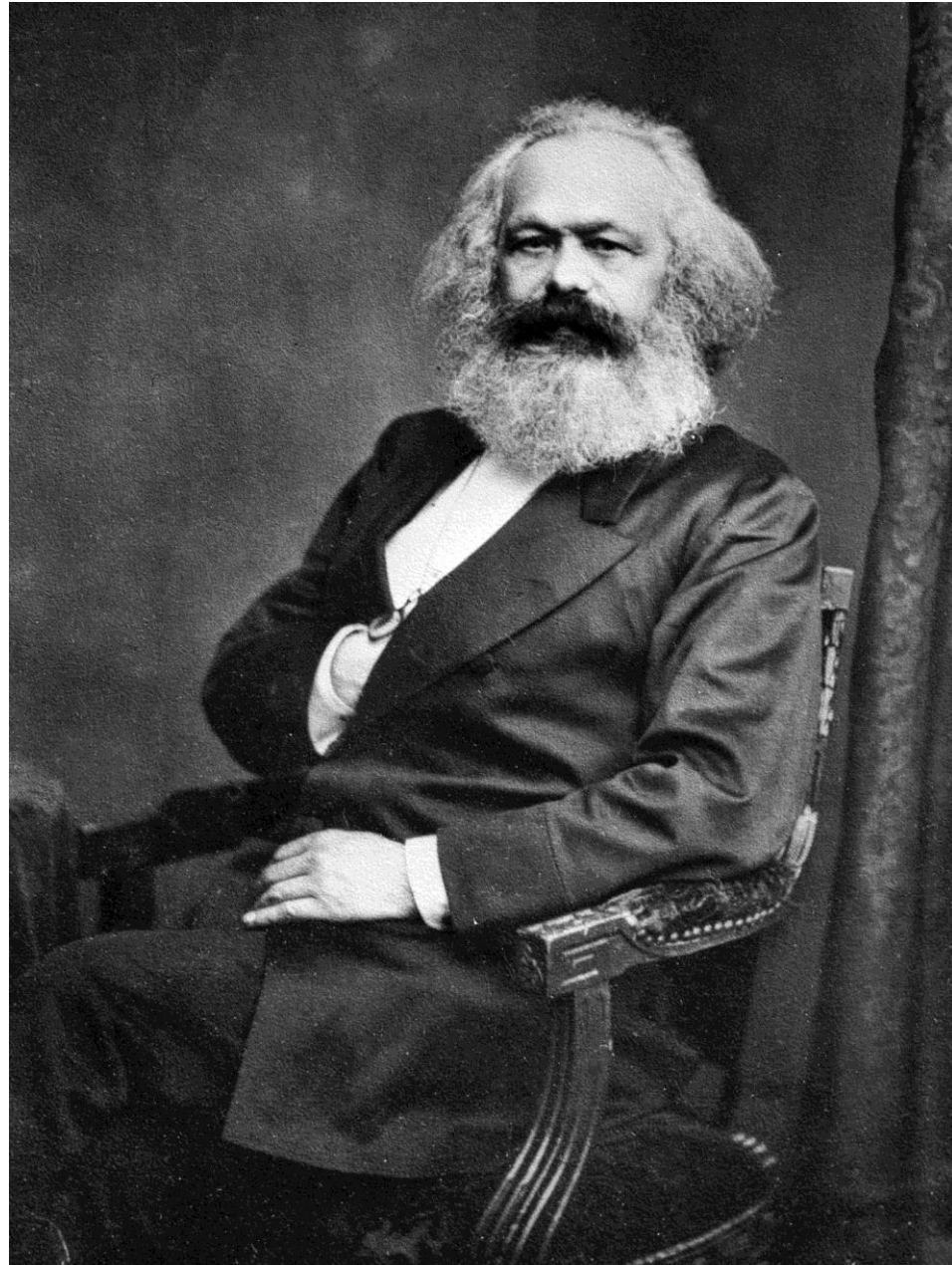

Émile Durkheim

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

KHÁI NIỆM XÃ HỘI HỌC

Karl Marx

Max Weber

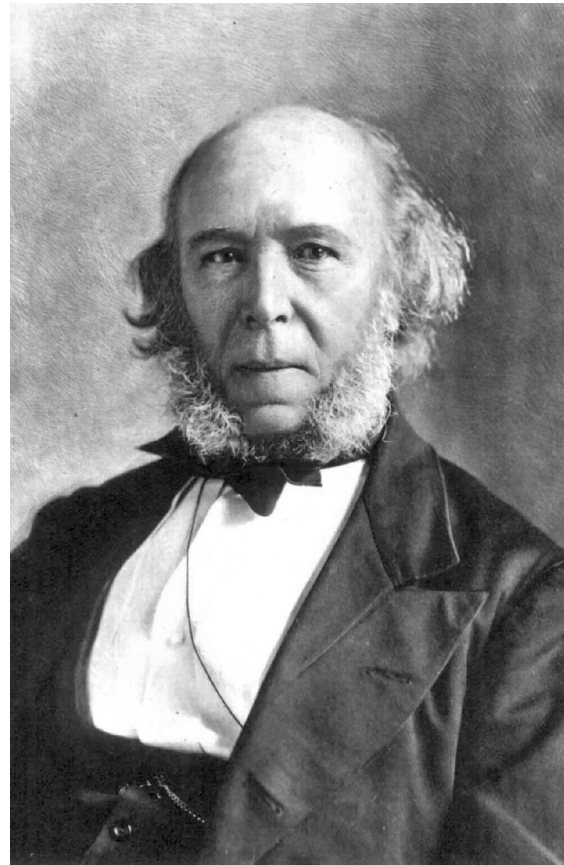

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

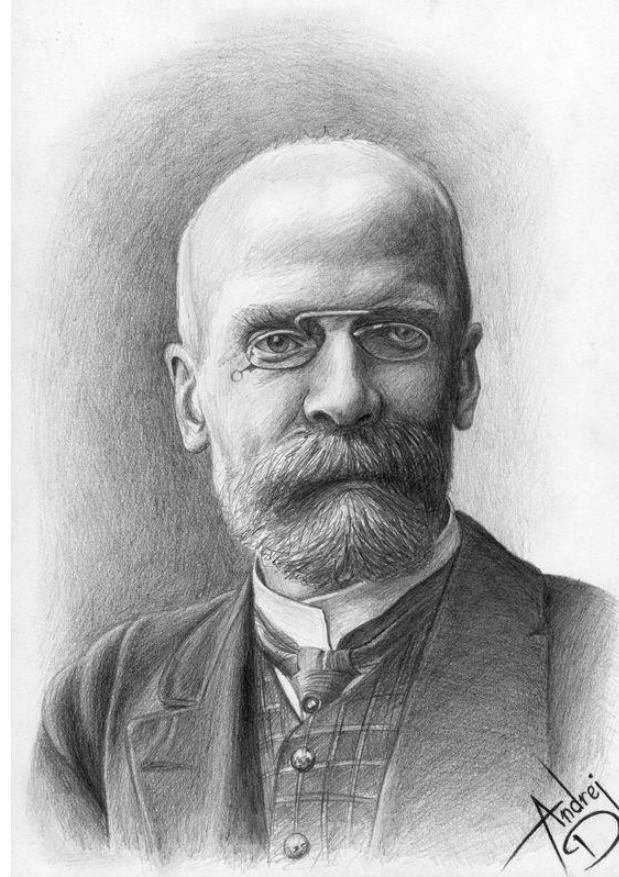
KHÁI NIỆM XÃ HỘI HỌC

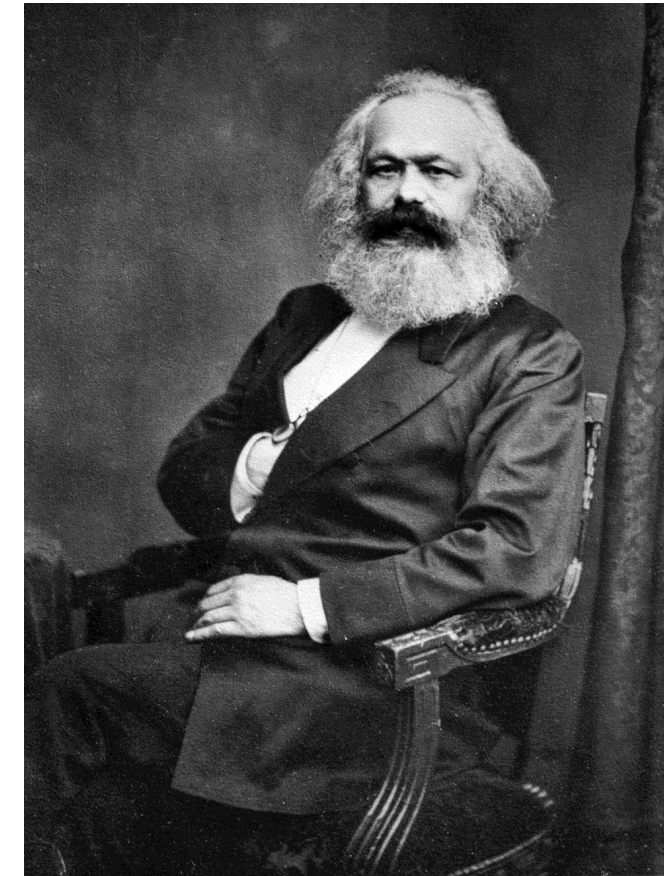
Auguste Comte

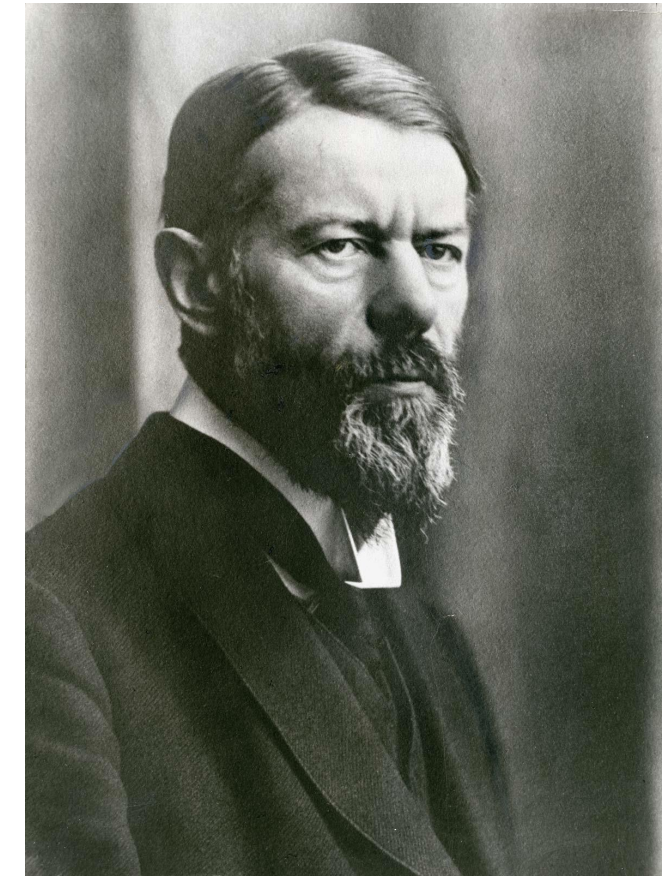
Herbert Spencer

Émile Durkheim

Karl Marx

Max Weber

- ✓ Nhiều nhà nghiên cứu khoa học cho rằng, xã hội học là học thuyết về xã hội, nghiên cứu về xã hội.
- ✓ Hay xã hội học là khoa học nghiên cứu về các hệ thống xã hội, các quá trình xã hội, cơ cấu xã hội, hay đời sống xã hội của con người.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA XÃ HỘI HỌC

TIẾP CẬN
VĨ MÔ

*Các loại hình xã hội,
sau này gọi là hệ
thống xã hội, cơ cấu
xã hội.*

TIẾP CẬN
VI MÔ

*Hành vi hay hành động
xã hội của con người*

TIẾP CẬN
TỔNG HỢP

*Xã hội loài người và
hành vi xã hội của
con người*

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

ĐỐI TƯỢNG NGHIÊN CỨU CỦA XÃ HỘI HỌC

Vấn đề xã hội học cơ bản ở đây là nghiên cứu mối quan hệ hữu cơ, sự ảnh hưởng lẫn nhau, quan hệ biện chứng giữa một bên là con người với tư cách là cá nhân, nhóm, ... và một bên là xã hội với tư cách là hệ thống xã hội, cơ cấu xã hội,...

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

1

Chức năng nhận thức

Cung cấp tri thức khoa học về bản chất của hiện thực xã hội và con người.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

1

Chức năng nhận thức

Phát hiện các quy luật, tính quy luật và cơ chế nảy sinh, vận động và phát triển của các quá trình, hiện tượng xã hội, của mối tác động qua lại giữa con người và xã hội.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

1

Chức năng nhận thức

Xây dựng và phát triển hệ thống các phạm trù, khái niệm, lý thuyết và phương pháp luận nghiên cứu.

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

1

Chức năng nhận thức

Các quan niệm về chức năng nhận thức của xã hội học có thể chia thành ba loại:

Quan niệm thứ nhất cho rằng, xã hội học có chức năng chủ yếu là nhận thức khoa học “thuần túy” .

Quan niệm thứ hai, chức năng nhận thức của xã hội học thể hiện trước hết ở việc giải nghĩa động cơ, thông hiểu ý nghĩa của các hiện tượng, quá trình và hành động xã hội.

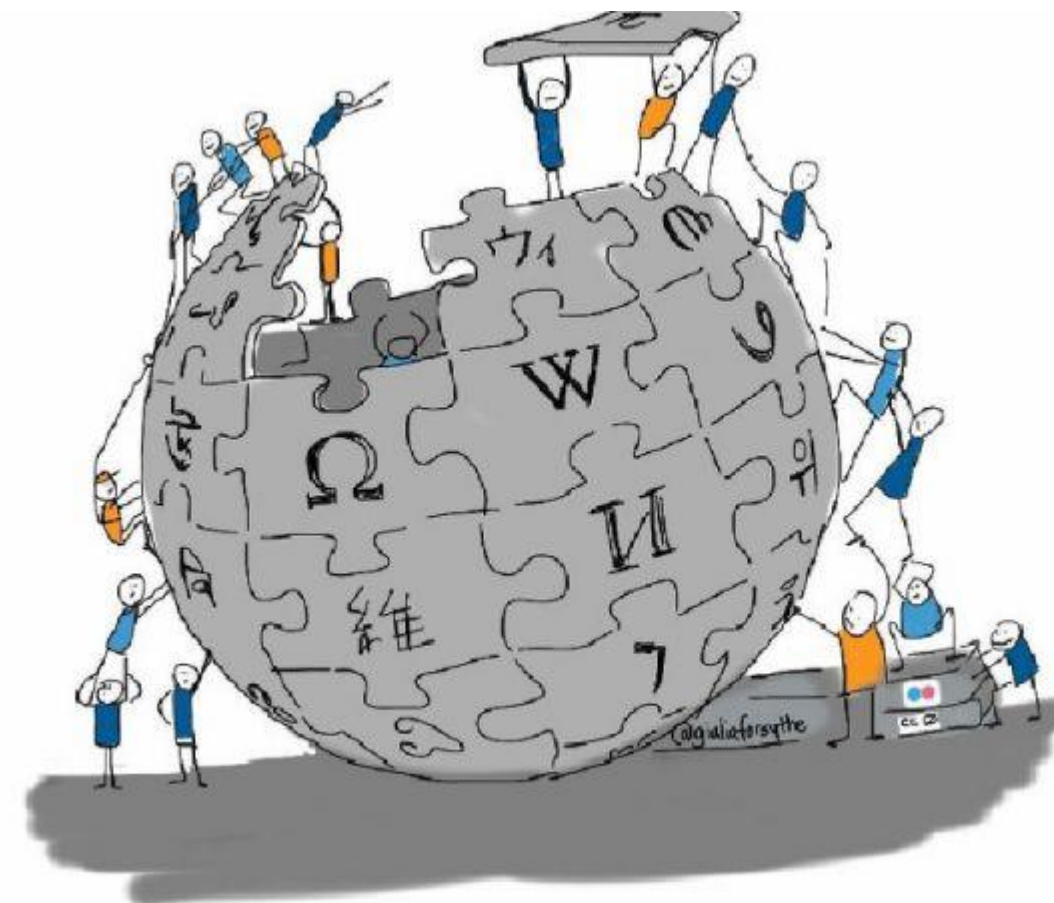
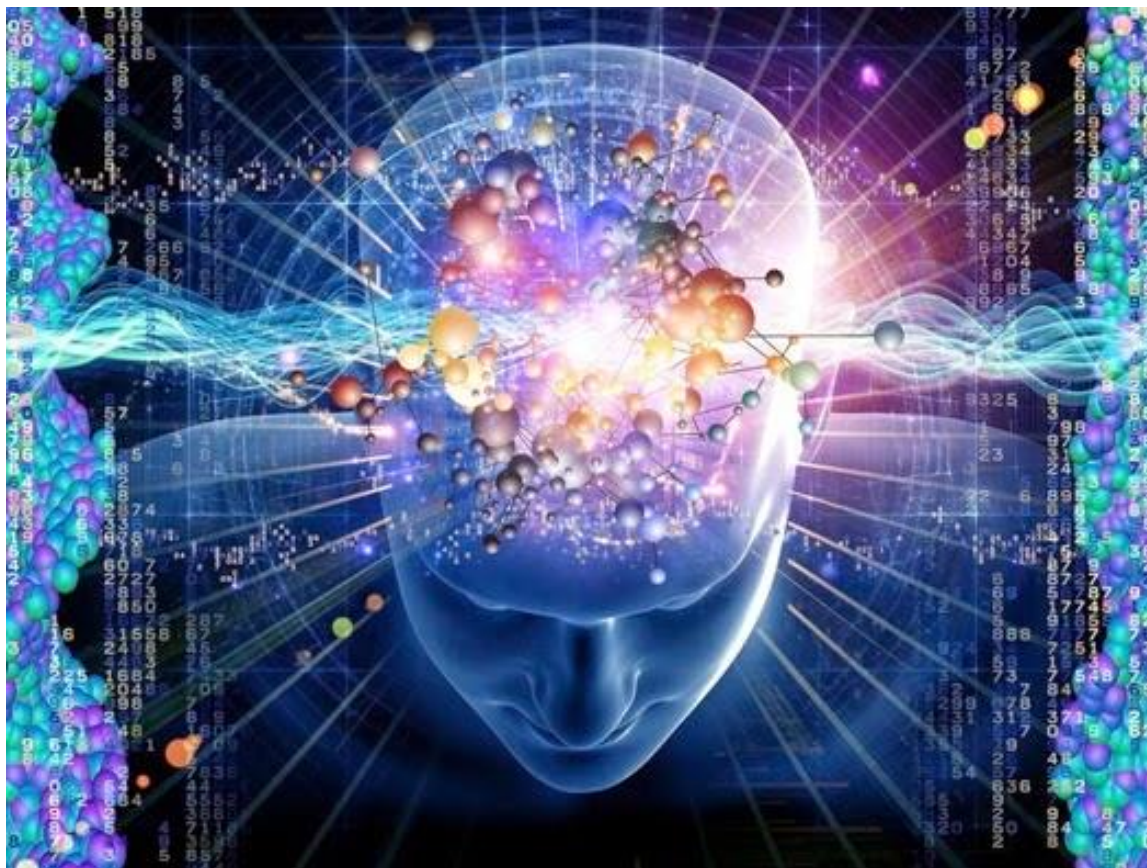
BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

1

Chức năng nhận thức

Các quan niệm về chức năng nhận thức của xã hội học có thể chia thành ba loại:

Quan niệm thứ ba bắt nguồn từ chủ nghĩa duy vật lịch sử, từ xã hội Mácxít đòi hỏi nhận thức xã hội học phải vạch ra được cơ cấu thực của quá trình, hiện tượng của thế giới vật chất của tồn tại xã hội.

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

2

Chức năng thực tiễn

Vận dụng quy luật xã hội học trong hoạt động nhận thức hiện thực mà còn là việc giải quyết đúng đắn, kịp thời những vấn đề nảy sinh trong xã hội để cải thiện được thực trạng xã hội.

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

2

Chức năng thực tiễn

Nghiên cứu xã hội học còn phải hướng tới dự báo những gì sẽ xảy ra và đề xuất các kiến nghị, các giải pháp để có thể kiểm soát các hiện tượng, quá trình xã hội.

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

2

Chức năng thực tiễn

Một số tác giả đã phân tích chức năng thực tiễn thành hai loại:

- ✓ **Chức năng dự báo**
- ✓ **Chức năng quản lý**

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

2

Chức năng thực tiễn

Có thể sử dụng các dự báo của xã hội học trong việc đề ra mục tiêu, giải pháp, hoạch định đường lối chính sách và ra quyết định hành động một cách khoa học.

Bản thân các khái niệm, các lý thuyết và các phương pháp nghiên cứu của xã hội học được kiểm chứng để từ đó được sửa đổi, phát triển và hoàn chỉnh.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

3

Chức năng tư tưởng

Trang bị thế giới quan khoa học của chủ nghĩa Mác Lênin, chủ nghĩa duy vật lịch sử, giáo dục tư tưởng Hồ Chí Minh.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

3

Chức năng tư tưởng

Nâng cao lý tưởng xã hội chủ nghĩa và tinh thần cách mạng phấn đấu đến cùng cho chủ nghĩa xã hội.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

3

Chức năng tư tưởng

Góp phần vào việc bồi dưỡng tinh thần yêu nước, độc lập dân tộc, giáo dục ý thức về vai trò, về trách nhiệm công dân của mỗi người trong sự nghiệp phát triển đất nước.

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

3 Chức năng tư tưởng

Hình thành và phát triển phương pháp tư duy nghiên cứu khoa học và khả năng suy xét phê phán.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

3

Chức năng tư tưởng

Chức năng tư tưởng có quan hệ hữu cơ với chức năng nhận thức và chức năng thực tiễn.

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

TÓM LẠI

Hiểu và phân tích được khái niệm xã hội học.

Hiểu và phân tích, ứng dụng vào thực tiễn để xác định đối tượng nghiên cứu của xã hội học

Hiểu, ứng dụng và phân tích được chức năng của xã hội học

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CÂU HỎI TỰ LUẬN

BÀI 1: KHÁI NIỆM, ĐỐI TƯỢNG, CHỨC NĂNG CỦA XÃ HỘI HỌC

CÂU HỎI TỰ LUẬN

Câu 1: Nêu và phân tích chức năng nhận thức của xã hội học?

Câu 2: Nêu và phân tích chức năng thực tiễn của xã hội học?

Câu 3: Nêu và phân tích chức năng tư tưởng của xã hội học?

Câu 4: Chức năng nhận thức, chức năng thực tiễn và chức năng tư tưởng của xã hội có mối quan hệ như thế nào?

Câu 5: Đối tượng nghiên cứu của xã hội học theo quan điểm của E.Durkheim là gì?

TÀI LIỆU HỌC TẬP VÀ THAM KHẢO

- ❖ **File slide bài giảng PDF**
- ❖ **File hệ thống ngân hàng câu hỏi, đề tài tiểu luận file pdf**
- ❖ **Giáo trình: Nhập môn xã hội học**
- ❖ **Đề cương chi tiết file pdf**
- ❖ **Video bài giảng**